

Előfizetési árak:

Félévre . . . 80 Leu
Negyed évre . 40 Leu
Egy hóra . . 14 Leu
Külföldre egy évre 280 Leu.
Hirdetés — Nyílttér
díjszabás szerint.

SZÉKELY UJSÁG

egyesülve a SZÉKELY HIRLAP-pal.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A
SZÉKELY UJSÁGOT
néhai Molnár Emil
a
SZÉKELYHIRLAPOT
Bíró Lajos alapította.

Felelős szerkesztő és kiadó:

Kovács J. István

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

KOVÁCS-HIRLAPIRODA, Str. Gen. Avarescu
(volt Gábor Áron-utca) 1. szám.

Főszerkesztő:

Dr. I. Diénes Ödön

UJESZTENDŐRE.

BOLDOG ÚJÉVET!... Kivánja a testvér a testvérnek, a jóbarát a jó barátak. Sőt a rohán és mulandó élet alkonyában felpislanó szeretet lángjában megrázzuk még az ellenség kezét is... és megbocsátunk nagylelkűen.

Hát boldog ujesztendőt!

És robbanjon ki a lélek mélységén megülő reménység lángfolyama és csapjon magasra a csüggedést elriasztó erős villanással a láthatárt benedvesítő ködön keresztül s rajzolja fel a horizontra, a szivárvány pompázó színeit. Hej! mert oly jól esik a szemnek a tartós, nagy zivatar után a kitisztuló ég s rajta az Isten kezével átfont színpompás szalag.

Legyen egy ilyen szivárvány a be-köszöntő ujesztendő hajnalpirkadása. Ne legyen ur és szegény, aki ne örvendezne az elkövetkezendő napoknak... Hisz a hét szükesztendő után a bőséges napok virágos szekere kell beszaladjon!.. És áldja mindenki az Urat, aki levéve az ő népéről a megpróbáltatások nehéz követ és megengedé a jobb sorsra érdemesek előtt a felemelt fej büszke tartásának meg nem rianását.

Áldja meg az Ur a szántó-vető kérés tenyerét, hogy az elvetett mag aranykalászbba pattanását daloló ajak adja hírül a daloló madárnak és a templomokban felröppenő ima meggyógyult emberi lélek termő talajából kerüljön a nagy Isten trónusa elé.

Legyen meglegeedés majd a zöld bársonyba öltöző mezőinken, virágba boruló gyümölcsfaik között, muskátlis virágházainkban, palotában és kunyhóban, az életet hirdető napsugár minden lépésében.

A letűnő 1932 esztendő vigyén el magával minden szenvedést, minden rosszat, hadd virradjon fel az 1933 év a jobb napokra várakozás teljesülésével és fakadjon már egyszer végre az emberi ajkakon őszinte, örvendő ének!

Perkőaljai

© Népmozgalmi adatok. Az elmúlt 1932 esztendőben a város népmozgalmáról a következő érdekes adatokat jegyezhetjük fel: Születések száma 77. Ebből leány 33. Holtan született 6. A születések vallás szerint így oszlanak meg: róm. ath. 42, protestáns 24, gör. kel. 10, izraelita 1. Halálozás 110 történt. Ebből férfi 60. Házasság 31 kötött.

Uj istentisztelet-sorrend

ref. templomunkban.

Amint annak idején megírtuk, a kézdivásárhelyi ref. templomban a még tervezetben levő új istentisztelet sorrendjét vezették be próbaképpen, azonban a presbiterium leszavazta a változtatást és visszaállította a már évtizedek óta megszokott egyszerű kálvinista istentisztelet sorrendjét. Voltak azonban gyülekezetek, melyek elfogadták az új formát és a zsinat 1932 évi 378 számú határozatával aprobálta a romániai magyarreformátus egyház istentiszteleti rendtartás új formáját.

A zsinat határozatával a kézdivásárhelyi református egyházközösség presbiteriuma most szerdán délután foglalkozott és elfogadta az istentisztelet következő sorrendjét:

1. Fennálló ének. 2. Főének. 3. Előfóhász. 4. Bibliaolvasás a szószéken. 5. Profétai, vagy egyházi beszéd előtti imádság, melybe beleszöveendő a bűnvallás, hitvallás és feloldás. 6. Ének. 7. Az alapige fölvétele. 8. Igehirdetés. 9. Nagy imádság. 10. Az Ur imádsága (Miatyánk). 11. Adakozásra való felhívás. 12. Megáldás. 13. Hirdetések. 14. Záróének.

Ez az új istentiszteleti sorrend már újévkor, 1933. január elsejével életbelép és a zsinati határozat értelmében érvényes vasárnapokon és az ünnepeken délelőtt, ugyanint az üdvörtörténeti: karácsony, virágvasárnap, nagypéntek, husvét, áldozócsütörtök, pünkösd ünnepjein; továbbá az idői és egyháztörténeti alkalmak ünnepjén: újév első napján és október 31-én, a reformáció emléknapján.

Hétköznapokon az istentisztelet sorrendje a régi marad.

Változik még a keresztelezés formája is, amennyiben a szertartási beszéd után következik a szülők és keresztszülők fogadás-

tétele a csecsemő helyett a következő kérdések alapján:

a) Akarjátok-e hogy ez a kised az Atya-, Fiu- és a Szentlélek-Isten szövetségébe, a keresztyén anyaszentegyházba, a szent keresztség által befogadtassék?

[Felelet: Akarjuk.]

b) Igéritek-e, hogy a kisedet mostantól fogva úgy nevelitek és neveltetitek, hogy az Atya-, Fiu- és a Szentlélek-Istenbe vetett hitéről annak idején ő maga önként tegyen vallást a gyülekezet előtt?

[Felelet: Igérjük.]

A presbiterium gyűlésén D. Paal Lajos lelkész ismertette ezeket a változásokat és minden hozzászólás után vették tudomásul a zsinat határozatait, melyek más arcot adnak az eddigi formáknak kálvinista gyülekezeteinkben.

A 90 éves Kaszinó.

Karácsony harmadnapján ülte meg diszközgyűlés keretében a Kézdivásárhelyi Kaszinó fennállásának 90 éves évfordulóját. A város kulturális életében fontos missziót töltött be ez az egyesület, így ez az évforduló ünnepe volt a Kaszinónak. Annak kellett éreznie lelkiileg azoknak a tagoknak, akik megjelentek a jubiláris közgyűlésen és végighallgatták Vajna Károly tiszteletbeli tag feldolgozásában a Kaszinó 9 évtizedes történelmét. Micsoda lelkes, magyar szeretettel megharcolt munka árad ki ebből a közel egy évszázados egyesületi élet történelméből. Megelevenednek előttünk a dicső férfiak alakjai, akik nemcsak a város kulturájáért, hanem fajukért, nemzetükért is derekas

Karácsony 1932-ben.

A sóhaj hullámok keresztezve nyögik az étert,
a leadók gigásszá nőnek
és nem ér szíveikig a hang.

A könyvek vagon száma mérik a mélet,
egyért egy szívet kérnek
és szíveikig ér a hang.

Az ősz koldus fejéből vér csurog a jég-járdára,
könnye havat old arcáról
és nem ér szíveikig a hang.

Az utcán sorban emberhust sikolt a csöcselék,
(összemarnak a kéj-ebek);
és szíveikig ér a hang.

Mindennap gyilkos-név kerül a bírák asztalára,
családok mennek a házból
és nem ér szíveikig a hang.

A bűn-csarnokban alkohol edényben foly a vér,
méreg loccsan a sebre
és szíveikig ér a hang.

Nyomortanyák zokogó sikolya fájó korusba hull,
s a kórházajtó nyitva
és nem ér szíveikig a hang.

Az éjszakai mozgó reklám új kalandot hirdet
ezekre mennek a rémek
és szíveikig ér a hang.

Vén Karácsony fájdalmasan a küzdő térre indul,
ünnepeit, jöttét kiáltja
és nem ér szíveikig a hang.

Nincs karácsonyom...

Nekem már nincsen, nincs karácsonyom!
Csak egy ábrándos, megfakult, eltépett,
Multból idézett, régi, szép mese...
Nekem már átkos, könnyes minden álmom,
A boldogságomat már nem találom,
S a Szép lovagja, bus szerelmese
En-már csak későn, árván, egyedül,
Magamba szállva, sovárgón bolyongom
E lidérc-fényes karácsony-vidéket...
—Nekem már kin csak minden olyan ének
Mely tul zimankós, ködös téli tájon,
Ibolyás, édes napfényről beszél,
Tavaszt hazudik s nagy szerelemeket...
Vagy felkacag, ha lelkem kínja tép
Mikor szivemben már örök a tél,
És sir, ha mégis felkacagnék egyszer...
—Nekem már minden, minden elmúlt régen
S fent a holdvilágos éji-égen
Parányi csillagom homályba vész...
— Nekem már nincsen, nincs karácsonyom:
Pislogó-gyertyás, öröm-csillagos,
Megváltó-váro mély szeretet-est,
Csak egy megsárgult, szintelen bus álom
S egy szüntelen kísértő multi vágyon
Felpezsdült-kinu késő fájdalom...
— Nekem már nincsen, nincs karácsonyom...
Rideg, kietlen Élet visz magával,
Sodor uttalan utakon tova...
Nincs senkim s nem vár sehol senki se,
Nem vagyok senkinek már semmije,
Csak egy nagy eszmény bus szerelmese...

S nincs semmim már, csak egy fakult, varázsos,
Könnyel idézett, régi, szép mese...!

Biblioteca Universităţii Regale Ferdinand I,
din CLUJ.

Illyés Elemér.

1932. Karácsony.

Ikaffalvi Diénes László.

munkát fejtettek ki. A Kaszinó vezetői egyben a város vezetői és nevüket tisztelettel említi az utókor.

A diszközgyűlést délután 3 órakor dr. I. Diénes Ödön elnök nyitotta meg és meleg szeretettel köszöntötte a szép számban összesereglett ünneplő tagok táborát. Majd lelkes, szívből fakadó beszédében érdekes visszapillantást vetett az egyesület életében letűnt évszázad nevezetesebb szakaszaira. Rátért a Kaszinó mai fejlődésére s a jól végzett munka megelégedettségével mutatott rá a Kaszinó égisze alatt alakult Muzeumra. Ismerteti a további célkitűzését, a már egy évtizeddel ezelőtt felvetett eszmének megvalósítását egy létesítendő Muzeum, Közkönyvtár és Kultur Egyesületre vonatkozólag. Ez az egyesület egyesítené magába a város többi egyesületeinek mostani működését. A mai széttagoltság, a minden héten más és más céllal rendezett úgynevezett kultúresték csak az erőket aprózzák szét. A fentcímű megalakulandó egyesület nem olvasztaná teljesen magába a többi egyesületeket, hanem mint külön csoportok kifejthetnék eddigi egyesületi életüket. Erre vonatkozólag megismétli a már régebben elhangzott indítványát.

A diszközgyűlés nagy szeretettel fogadja az elnök, e kitűnő magyar jellem, szívből áradó szavait és az indítványt elfogadja.

Ezután Vajna Károly ny. elemi iskolai igazgató, a Kaszinó tiszteletbeli tagjának felolvasása következett, illetve az általa megírt és a Kaszinó 90 éves múltját élvezetes, a történelemíró szemüvegén át értékelte munkáját olvasta fel az elnök, mivel a szerző szembaja miatt nem tudta felolvasni. Bár a felolvasás közel másfélórát tartott, egy pillanatra sem volt unalmas. Annak minden sora élvezetes, mintegy üdítő harmatcsepp volt a közgyűlés minden tagjára, mert egy olyan történelmi mult bontakozott ki, amely egyben példaadás is, hogy miként kell gerincesen, önzetlenül munkálkodni egy egyesület életében. 1842 dec. 25-én alakult a Kaszinó „Kézdivásárhelyi Társalkodó” címen és annak életrehívása Papp István ref. lelkész érdeme. Utána két évvel Fábián Dániel ref. lelkész, orszgy. képviselő veszi át a Kaszinó vezetését. A két

kiváló ember életéhez fűződik a Kaszinó fejlődése. A közgyűlés tagjai mindkettőjük nevének említésekor fennállással hódolnak dicső emlékükhöz.

Dr. Gyöngyössi István, dr. Boga Alajos és dr. Molnár Dénes felszólalásai után a felolvasást jegyzőkönyvileg megköszönik és azt a Kaszinóban megőrizni határozzák.

Ezzel a diszközgyűlés nagy lelkesedéssel véget is ért. Utána házi teat volt. (K.)

Sportszerelem.

A parkon át idehallszott a kisváros apró életzajongása. A szomszédos butorgyárban idegesen felvisított a gyalugép. Az uccán szekerek, kerékpárok, néha egy-egy autó.

A júliusi nap már forrón sütött a pályára, ahol két fiatal világbajnokjelölt pengő hurokkal csapkodta a holtrafáradt fehér labdákat. Egyik felől a lány, karcsu, barna, tizenhatéves elevenség, szemben sportinges, fehérnadrágos bronzarcu fiu.

— Jobban üssed! Csapd le!

Az ember azt hinné: veszekednek. Nem. Napi tennisztréningjüket játsszák.

Most leengedik karjukat és megindulnak a pad felé.

A fiu megjátszott, „sportszerű” hosszú lépésekkel, a lány jókedvű pajkos lihegéssel. Leülnek. A fiu, miközben verejtékező homlokát törli, odaszól:

— Tudod, Jutka, már egész szépen haladsz!

— Igen, csak vastag ez a rakett. Az enyémet hurozzák s ez a nagykezü Terkáké.

— Összel indulhatsz már a házi versenyen. És így megy a beszélgetés. Később a parkban telepednek le, egy eldugott padra. A nyár forró lehetetével suttogja nagy titkait. A terhes levegőben csak néha hallani a rigó filozófiáját: Élni jó! Élni jó! Lány és fiu már másról beszélgetnek, azaz, hogy sokat mondóan hallgatnak.

Ajkukon még ott érzik a csók fájón gyönyörteli ízét, amint egy akáclevelet csipegetnek: Szeretsz, nem szeretsz... Végül is csak a csonk maradt, mire a fiu kivágja:

— Jutka, te nem szeretsz!

— De Pali! Mondtam már, hogy csak téged. Hiszen olyan jól játszol. Te vagy a megyei bajnok...

Három héttel később. A pálya szokatlanul népes. Széksorok, padok, emberek, Egy emelvényen pápaszemes, fehérnadrágos férfi. Kezében ceruza, papír. Verseny. Fenyvessy, a híres bajnok mutatja be tudását a városka közönségének. Mindenki feszült figyelemmel néz férfias, kisportolt alakjára.

apuék is vele együtt, mikor egy oly aranyos, szép öcsike van a háznál.

És így teltek a napok. Elmúlt a nyár, a tél is beköszöntött, öcsike már három hónapos fejlett fiúcska volt és apuék még mindig zsörtölődtek.

Egyszer — öcsike nagy beteg lett. Az orvos bácsi is eljött hozzá, a kis hóna alá dugott valamit s mikor kivette, nagyon megcsóválta a fejét és azt mondta, hogy „negyvenegy fokos a láz”. — A háznál erre csend lett. Apuék a szemeiket törülgették.

Kint havazkált; a kertben a fák olyanok voltak, mint egy-egy szép fehér angyal. Magduskának eszébe jutott, hogy ilyenkor, — télen van Karácsony, amikor az angyalka jön és sok mindent hoz a jó gyermekeknek. Magduska tudta, hogy ő jó gyermek és hogy öcsike is az. Odament a babakocsi mellé, melyben a kis beteg öcsike feküdt, föléje hajolt és megsimogatta a fiúcska izzó homlokát, mondván:

— Légy jó gyermek édes öcsike és gyógyulj meg, mert nemsokára jön az angyalka s hozni fog neked hintalovat, nekem pedig játékbabát. Milyen jó lesz! — úgy-e öcsike? A játékbabát felültetjük majd — kettőn a hintalóra és „gyi te szürke!” — lovagoltatjuk.

Öcsike nem felelt, csak mosolygott lázasan, hogy mily kedves, szerető tetvékéje van.

A fiatal játékosok igyekeznek jellemző elegáns mozdulatokat elsajátítani. A hölgyek nem éppen közönyösen nézik a deli férfit.

Ott van Jutka is az ő Palijával. Néznek. Ilyenkor nem igen jut idő szerelmes gyöngéd-ségekre.

Fenyvessy ur most egy hatásos lecsapással kirobbantja a lelkesedést.

— Éljen! Bravo!

Jutka tapsol, szemei csillognak, nem fér a széken izgalmában. Izeg-mozog, lökdösi a társát.

— Nézd, hogy csavarja a labdát. S milyen szépen mozog. Csuda!

Vége a versenynek, a közönség elszeled. Paliék is megindulnak. Lassan, gondolkozva mennek, közben megbeszélnek az eseményeket. Leülnek a padra. A nap most is olyan forrón süt, mint a multkor. A rigó is kiabál:

— Élni jó! Élni jó!

— Szép ember ez a Fenyvessy! — élapítja meg Jutka. — Este a banketten fogok vele táncolni! Érdekes a bajusza.

Palit egy cseppet sem érdekli a Fenyvessy bajusza. Kezd egy kicsit féltékeny lenni. S ez a buta rigó is mindég kiabálja:

— Élni jó! Élni jó!

— Hát, ha jó élni, akkor gyertünk a javával! — gondolja Pali. A lány felé hajlik, ajkuk már majdnem összeérnek. Jutka mosolyog, majd ismét eszébe jut a bajnok s rászól a fiura:

— Nem! Most már Fenyvessy tetszik nekem. Mit is akarsz tulajdonképpen? Hiszen nem is tudsz úgy játszani. ...

Secans.

Székelyek a Barcaságon.

Tanulmányi kirándulás két napra.

Írta: D. Pál Lajos.

2.

Szép, tiszta vendéglőben fogasztjuk el rövid ebédünket, hol Segedi tanár tört magyarsággal, de szívből jövő beszéddel üdvözlö a társaságot. En válaszoltam beszédére, meglepetésemnek adva kifejezést a látottak és tapasztaltak felett s megköszönve azt a szíves készséget, amelyben eddig is részünk volt.

Délután 3 órakor indulunk tovább, megtekinteni dr. Stephani Földvár és Botfaluk között fekvő mintagazdaságát. Úgy tapasztaljuk, hogy az egész Barcaságon itt van a legszebb állatállomány.

Fájdalommal vesszük tudomásul, hogy dr. Stephani ágyban fekvő beteg, azonban a gazdaság intézője és a minket kísérő Segedi tanár ur mutatják be a gazdaságot s különösen a fűmagokat, melyekkel egész Romániában egyedül dr. Stephani foglalkozik akkora szakértelemmel, tudással, hogy ez irányú tevékenysége Európa-hírű. Ezért kínálta meg őt a berlini egyetem tanári tanszékekkel, amit azért nem fogadott el, mert

Egy napon — aztán öcsikét kivették a babakocsiból, szép fehér ruháskába öltöztették, kacsóira fehér kis keztyűt huztak s fehér vászoncipőcskét a pici lábaira. Virágos, diszes ágyba tették s négy nagy gertyát helyeztek melléje — kétfelől.

Oly szép, oly csendes, alvó kis baba volt ekkor öcsike.

Magduska oda akart menni hozzá, meg akarta csókolni, de apuék nem engedték.

— Öcsike alszik, nem szabad zavarni! — mondták.

És azóta Magduska többé nem látta öcsikét. Pedig úgy szeretett volna beszélni vele... Úgy szeretete volna megsimogatni, megkérdezni, hogy gyógyult-e meg?, mert közelg a Karácsony és jön az angyalka! — Hiába kereste a babakocsiban, az ágyacskájában, nagymamáéknál, — öcsike nem volt sehol...

Öcsike elment!... Szegényke, belátta, hogy az ő jelenléte mily nagyon megnehezíti az apuék sorsát s hogy ezen könnyítsen, felment az égbe, a jó Istenkéhez. S a jó Istenke — öcsikét befogadta, angyalkának.

És jött a Karácsony s a jó Istenke elküldte a legkisebb angyalkáját — öcsikét, a Magduskáék szomorú házába. A kis égi küldönc lejtött és hozott Magduskának — hintalovat és játékbabát, apunak pedig — állást. S a házba visszahozta a régi békét, egyetértést.

Kézdivásárhely, 1932 dec.

Öcsike...

Írta: Xantus Lajos.

Magduska nem volt még három esztendősen egészen, amikor öcsike megérkezett a gólyanénivel, de azért már okos kislány volt. Odaállott szépen, amikor öcsikét pólyálták s szeretettel simogatta meg, ha sirt.

Szép kis fiúcska volt ám a Magduska öcsikéje; egészséges, fehérarcu, kékszemű, lármás pici-ajku kis baba. — Magduska büszke is volt reá nagyon. Tudta, hogy már nem főzheti le őt többé — a szomszédék Éviye, kinek — egy hónappal ezelőtt hozott öcsikét a gólyanéni s ki — valahányszor találkoznak, — kárörvendve mondja:

— Neked úgy sincs öcsikéd, de nekem van!

Magduska — ki lett tehát békülve a helyzettel. A háznál — csupán apu és anyu közt mutatkozott nagy elégedetlenség az öcsike megérkezése óta. Anyu — gyakran emlegeti a „dupla-nyomoruság”-ot, hogy apunak nincs „keresete” és hogy nagymamának most kétannyi a „gondja”. — Ezekkel szemben pedig apu — mindig a „gazdasági-váltság”-ot hozza fel védelméül és a „rossz konjunkturák”-at.

Magduska — még nem birta felfogni ezeknek a cifra szavaknak az értelmét, de sokat nem is törődött velük. Őt — inkább az bántotta, hogy miért nem örvendenek

érzi, hogy Ő a barcasági százságnak nélkülözhetetlen és pótolhatatlan tényezője.

Szegedi tanár ur kifejezést is adott ennek, mikor azt mondotta nekünk:

„Uraim! Amit mi az iskolában megtanultunk, amit a laboratóriumban kíséretben bemutatunk, azt dr. Stephani a maga gazdaságában gyakorlatilag próbálja ki s ha ott bevállik, akkor megy használatába a Barcaság gazdaközönségének.” Dr. Stephani a barcasági százs gazdasági egyesület elnöke.

Esti szürkületben érkezünk Botfaluba. A Gazdakör helyiségeiben fogad a Gazdakör vezetősége. Hadd szóljak erről az egyemeletes gyönyörű épületről, melyben az előadó terem lep meg a leginkább, ami városi tanácstermünkénél nagyobb helyiség. Egyszerűen, izlésesen lefestve, parkettel, egyforma hajlított székekkel berendezve, benne zongora, előadó asztal, pazar villanyvilágítás. Keiser gazdakör elnöktől megkérdezem, hogy milyen célt szolgál ez a kellemesen fűtött terem? Megkapom a választ: hetenként kétszer-háromszor gazdaköri gyűlés van benne s annak keretében ismeretterjesztő előadás, más szóval programokkal. Arra a kérdésemre, hogy hányan vesznek részt egy-egy ilyen gazdaköri gyűlésen, megütözközve feleli: „A hányan a terembe beférnek 350 tagból, mert ennyi a jelenlegi száma a botfalusi Gazdakörnek.”

Tovább érdeklődöm eziránt, hogy beletépté díjat, vagy önkéntes adományt egy-egy ilyen estély alkalmával mennyit fizetnek? Megtudom, hogy semmit, mert a 350 gazdaköri tag fizet évente per 260 leut, tehát évi 91000 leut s ebből tartják fenn az épületet, a gondozót, fűtést, világítást, az emlitett terem mellett levő, minden kényelmet megadó társalgó, olvasó és játszó helyiségeket. Fizetik a tagsági díjat pontosan? — kérdelem én — Ha valaki hátrálékban marad, annak a havi tej —, illetve tojás járandóságából lehuzza a központ! — mondja O.

Megtekintünk egy pár gazdaságot s már villanyfény mellett nézzük meg a községi istállót. Bikákat, kanokat látunk... csoda értékes, tisztántartott szép állatokat.

Késő este van, amikor vacsorához ülünk. A Gazdakör adja a vacsorát. A botfalusi állatorvos, aki végig vezetett a gazdaságokban, talpra esett tartalmas pohárköszöntőben meleg szeretettel üdvözlő mindnyájunkat, melyre dr. Boga Alajos válaszul klaszikus hasonlatokban gazdag beszéddel.

Társaságunk kétrészre oszlik, az egyik rész ugyanis megy Hóltővénybe éjjeli szállásra, a másik marad Botfaluban. Mindkét helyen a legmelegebb szeretettel és szobával várnak mindnyájunkat.

Gazdag tapasztalatokkal eltelten, sok hiábavaló munkálkodásunk, észszerűtlen kiadásaink fájó tudatában, de meg-megcsillanó reménységgel hajtjuk álomra fejünket, hogy magunkat kipihenve, ébredjünk a második nap gazdag programjára. (Folyt. köv.)

Nagy SPORTAKADÉMIA február 18 án bállal egybekötve.

Hogyan kell a szegényekről gondoskodni?

Latin eredetiből közli: P. J.

Multkori cikkünk folytatásaképpen bemutatjuk a XVI. századi írónak, Vivesnek felfogását és javaslatait a szegényügy rendezéséről.

„Első sorban azt kell lerögzítenünk, hogy az Ur isten az emberi nemre mintegy az ősbűn miatt rárotta, hogy mindenki verejtékével egye kenyerét. A kenyéren nemesak az élelmet kell érteni, hanem a ruhát, lakást, fűtést, világítást, szóval mindazt, ami a test fentartására szükséges.

A szegények között ennél fogva senki se legyen tétlen, aki csak életkoránál, vagy egészségi állapotánál fogva dolgozhatik. Pál apostol a tesszaloniakhoz intézett levelében írja: „Ugyanis hallottuk, hogy némelyek közöttetek nyugtalanul élnek, mítsem dolgozván, hanem csak hivalkodván. Azoknak, kik efielék, meg hagyjuk és könyörgünk az Ur Jézus Krisztusban, hogy csendességgel munkálkodván egyék kenyerüket.” A Zsoltáros úgy az ezen életben, mint a más-világi életben való boldogságot annak igéri, aki keze munkája után él. Azért nem kell

megtérni, hogy tétlenül éljen bárki is a városban, amelyben mindenkinek dologban kell lennie, mint egy jó rendben tartott házban. Régi közmondás: A tétlenül élő emberek megtanulják, hogy rosszat cselekedjenek.

Az egészségi állapotot és az életkort figyelembe kell venni, de úgy, hogy egyesek betegség vagy gyengeség színlelésével ne csaljanak, ami nem ritka eset. Ebben az orvosok megállapítását kell figyelembe venni. Aki csal, azt meg kell büntetni. A máshová való éperős koldusokat haza kell küldeni. Embertelenség volna azonban a szűkölködőt élelem nélkül utratni. De ha a háborútól tönkretett helyiségekből valók az ilyenek, akkor figyelembe kell venni, amit Pál tanít, hogy a Krisztus vérén megkereszteltek közt már nincs görög, nincs barbár, nincs francia, nincs flandriai és így ezeket benszülötteknek kell tekinteni.

A benszülötteket elő kell venni, hogy tudnak-e valami mesterséget. Aki semmi mesterséget nem tud, meg kell tanítani valamely kedve szerintre, ha csak mód van rá. Ha nincs lehetőség, akkor valami hasonlóra kell tanítani. Aki nem lehet ruhát varrni, az tanuljon bakkancsot készíteni. Ha pedig az illető előrehaladott koru vagy tom-pább felfogásu, valami könnyebbet tanuljon, amit mindenki néhány nap alatt elsajátíthat: ásson, huzzon vizet, napszámoskodjék, huzzza a kizikocsit, a hatóságnál szolgáljon, mint küldönc, kézbesítő, városi kocsis.

Akik vagyonukat aljas élvezetekre pazarolták el: játékra, fényűzésre, nőkre, korhelykedésre, szintén tartandók ugyan, mert senkit sem szabad éheztetéssel megölni, de azokat nehezebb munkára kell kényszeríteni és vékonyabban tartani, hogy legyenek mások előtt intőpéldául és hogy előbbi életüket bánják meg és vissza ne essenek. Attól egyébiránt a szűköss táplálkozás és nehéz munka is elveszi a kedvüket. Nem kell halálra éhezteni ezeket, de meg kell sanyargatni.

Mindezek számára lesznek műhelyek, ahol elhelyeztetnek. A gyapjuművesek épen keresettek az ezen szakmabeliek gyér száma miatt. Akik a bruggei selymet szövik, a gyermekeket szívesen befogadnák, hogy csöljenek. Ezeknek az élelmen kívül néhány filért is fizetnének. De most nem lehet kapni ilyeneket, mert szülek azt mondják, hogy a koldulásból a gyermekek többet visznek haza,

Azokat, akik saját erejükből nem tudnak műhelybe jutni, a város hatalmi erejével kell az egyes mesterekhez beállítani. Ha valamelyik a maga mesterségében annyira vitte, nyisson műhelyt.

Akikről még nem történt gondoskodás munkáltató mester, vagy szegényház révén, azokat eközben valamely helyiségben tartani kell, de azalatt is foglalkozzanak, hogy ne szokjanak a tétlenséghez. Ugyanott kell ebédet és vacsorát adni a vándorlóknak és egy kis utraválót is, amennyi elég a legközelebbi városig, ahova eljutni akarnak.

A szegényházak lakói közül a munkabírókat, akik ott, mint a herék, mások farságából élnek, el kell küldeni munkára, ha csak valami jogosultságnál fogva ott nem kell maradniok, mint pl. akiknek őseik jó-téteménye következtében van meg ezen joguk, vagy akik saját javaik fejében kerültek oda.

Az ott levőket rá kell kényszeríteni, hogy dolgozzanak, hogy munkájuk gyümölcse legyen közös. Ha valaki erős és egészséges ember létére a ház és régi társak iránt vonzódás miatt kéri, hogy ott maradjon, engedjessék meg neki ugyanazon feltétel mellett.

Az egykor a kegyes célra összegyűjtött javak rovására senkinek se lehessen henyéskedni. Mert vannak, akik szolgálattelvőköl urakká lettek. És a kegyes alapítás kezdetén a dolgok vitelére oda állított nők kényelmesen élve most a szegények kizárásával vagy velük rosszul bántva urnők lettek. Ez a helyzet szűnik meg, nehogy a szegények hátrányára megtollasodjanak. Végezzék, a miért oda jutottak és lelkiismeretesen járjanak el a tehetetlenek gondozásában, úgy mint az egyház megalakulása idején az özvegyek, akiket az apostolok annyira dicsérnek. Ami idejük megmarad, imádkozzanak, olvassanak, fonjanak, szőjjenek, valami jó és tisztas munkával legyenek elfoglalva, amit Szent Jeromos a leggazdagabb és legegészségesebb nagyasszonyoknak is rendel. (Folyt. köv.)

HIREK.

SZÉKELY UJSÁG

Politikai hetilap.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Dec.

31

1932.

HARMINC ESZTENDŐ.

A harmadik évtizedébe lép a SZÉKELY UJSÁG mai számával. Magyar becsülettel futottuk be e nagy időt és igérjük — jó Isten segédelmével —, hogy a jövőben is a régi szellem fogja vezetni tollunkat. E munkánkban olvasóközönségünk és lelkes munkatársaink eddigi szeretetét kérjük. Adjon a Mindenható mindnyájunknak boldog ujesztendőt!

— Templomi szerenád. Szilveszter éjjelén 12 órakor a Kath. Otthon Szent-Cecilia dalköre templomi szerenáddal köszönti a szentségi Ur Jézust. A kedves, hódoló tisztelgésre felhívjuk a hívők figyelmét.

— Kedvezményes üdvözlő táviratok. Amint a mult számunkban megírtuk, a posta és táviratigazgatóság megengedte, hogy a karácsonykor, vagy más ünnepek alkalmával küldendő névjegyeken írott üdvözlőket öt szónál is többet foglalhatunk magukba és a portója 1 leus rendes és 50 banis repülőbélyeg. Amint lapunkat értesítik, kedvezményesen lehet feladni január 3-ig az üdvözlő táviratokat is. Itt 50%-os a kedvezmény, azaz 2 leu helyett 1 leu a táviratok díja szavanként. Természetesen a távirat csakis a szokásos udvarias formulát foglalhatja magában.

— KULTURELŐADÁSOK. Január 5-én, csütörtökön a Kath. Otthon irodalmi estéi tovább folytatódnak. Belépődíj nincsen. Mindenkit szívesen lát a rendezőség.

— A külföldre küldendő ajánlott levelek csak a postán ragaszthatók le. Megtörtént többször, hogy egyesek a külföldre feladott ajánlott levélben pénzt is küldöttek ki. Ennek a megakadályozását célozza egy most kiadott postai rendelkezés, mely szerint január elsejétől kezdve minden külföldre szóló levelet csak úgy lehet feladni, ha a postán a feladáskor bemutatják a felvevő postai tisztviselőnek. Ha a tisztviselő meggyőződik arról, hogy a levélhez nincs pénz mellékelve, a boríték leragasztható. Nehogy azt higgye valaki, hogy ez az eljárás levél cenzura akar lenni. A posta egyáltalán nem kíváncsi a levél tartalmára, azt meg sem nézi, csupán csak azt nézi meg, hogy a borítékban nincs-e a levélhez pénz mellékelve. Tehát helyesen cselekszik mindenki, ha nem kíséri meg a pénznek ilyen uton való továbbítását.

— Tea-est a Kath Otthonban. Január 6-án, Vízkereszt napján d. u. 6 órai kezdettel a Katholikus Otthon saját helyiségeiben II. teaestélyt tartja. A nagyszabásúnak ígérkező estére felhívjuk olvasóink figyelmét.

— Csökkentik a vármegyék számát. Bukarestből jelentik: Az első nemzeti parasztpárti kormány már foglalkozott azzal az eszmével, hogy a vármegyék számát csökkentse. Az érdekelt megyék lakosai azonban a terv ellen akkor élesen tiltakoztak s így ennek keresztülvitele megghiusult. Ma a gazdasági okok sürgetik a vármegyék összevonását, mert több, mint a felének deficitelt végződött a mérlege. A terv szerint minden 400 ezer lakosra esne egy vármegye. Az érdekelték azonban már megkezdtek akciójukat a nagy horderejű reform megghiusítására.

— Egy székely expatriált halála. Résztétel értesülünk, hogy Tellmann Aladár sárbogárdi járásbírói irodafőtiszt agyvérzés következtében 46 éves korában hirtelen elhunyt. Nagy résztvétel helyezették örök nyugalomra Sároárd temetőjében. A kártársai gyönyörű koszorút helyeztek a koporsójára és a koporsót ők maguk vitték a sírhoz, ezzel is kifejezve tiszteletüket székely expatriált társuk iránt, aki sokat regélt nekik a székely fenyesekről, ahová megphenni oly sokszor visszavagyott. Tellmann Aladár városunkban is ismerték. Az itteni járásbírósnak volt a tisztviselője. Itt született Gelencén, ahol özvegy édes anyja, Tellmann Gyuláné gyászolja.

IV.-ik huzás az ÁLLAMI OSZTÁLYSORSJÁTEKON

1933.
JANUÁR
9-10

Még vásárolhat sorsjegyet az elárusítóknál:

Mihály Lászlónál és

a Kovács-hírlapirodában
Kézdivásárhelyen.

— Istentiszteletet közvetít a bukaresti rádió, Januártól kezdve a bukaresti rádió is közvetít istentiszteleteket.

— **KÖTŐKE.** Az idei kötőkek közül kiemelkedett a dec. 16-iki kötőke kedves és változatos műsorával. A Soós József s. lelkész tartalmas biblia-magyarázata után mindjárt következett Berl Márk hegedűjátéka, amelyet Nagy Ibolyka a nála szokásos finomsággal és precizitással kísért. Azután következett Rákosi Baba és Csizsár Böske szavazata, mindkét gyermek-leány szép ígérete a jövődönnek. Majd Gallitsik bácsi írásából olvasott fel egy kedves vadász történetet Kovács József. Ezután következett Bod Amál művészi zongorajátékával s rá következett Ifj. dr. Molnár Dénes a legújabb és legmodernebb lírai költemények szavazásával. Változatos program utolsó száma volt Kovács Dezső torjai kántor énekszáma, amelyet Kádár Ernő torjai lelképásztor cimbalmon kísért. Kedves számuk osztatlan sikert aratott s a lelkek mélyéről feltörő lelkesedés bizonyossága annak, hogy művészetüket a vásárhelyi közönség megértette és jutalmazta. Az estély megrendezéséért D. Pád Lajosné és dr. Molnár Dénesné illetőlag elismerés és a köszönet.

— **Nyugtalanág a Transsylvánia Bank betéteseinek között.** A Kolozsváron megjelenő Ellenőr foglalkozva a Transsylvánia Bank újabb kényszerregezési kérésével, keresi az okokat, melyek ebbe a helyzetbe sodorták az egykor tekintélyes pénzintézetet. Semmi okunk nincs elhallgatni — írja többek között —, hogy a betétesek legnagyobb része a legteljesebb bizalmatlansággal viseltetik László Endre ur személye iránt s valóban teljesen érthetetlen, hogy ez az ember, aki fiók-alapítási mániájával juttatta ebbe a helyzetbe a Transsylvánia Bankot, még mindig az intézet élén áll. Gondolt-e valaki arra, hogy az intézet igazgatóságának, felügyelőbizottságának, de elsősorban László Endrének anyagi felelősségét megállapítsa.

— **A KSE. teaestje.** Nagyszerű teaestélyt rendezett ünnep másodnapján a KSE. Az estély a legnagyobb erkölcsi sikert jelentette, mert városunk minden társadalmi rendje képviselve volt. Az estély hangulatának emeléséhez hozzájárult a legkülönfélébb tárgyaknak a tombola útján való kiadása. És talán mindennek felett Nagy Zoltánnak, városunk híres nótaköltőjének muzsikálása, aki egyesületünk iránti rokonszemből egy egész éjszakát átmuzsikált csak, hogy mindenkinek jó kedve legyen. E helyen is hálás köszönetet mondunk egy neki fáradozásáért, mint a lelkes háziasszonyoknak munkájukért és a szíves adakozóknak.

— **FELHÍVÁS!** Kérem mindazokat, akik a Székelyföld állattani illetve természetrajzi felkutatásával foglalkoztak, foglalkoznak vagy szeretnék részt venni a szíveskedjenek című alóliottal közölni. Jelentkezések után [egy magasabb cél érdekében] mindenkinek valószínű fogok. Dr. karatnai Köntzei Gerő orvos, Cetatea de Balta (Küküllővár) Jud. Tárna-Miha.

— **SZÖTTESBÁL.** Amint értesülünk, a Katholikus Otthon február közepére tervezi az idei szöttesbált. Az előkészületek már megkezdődtek.

— **ÉLETDALOK.** Balázs András, városunk szülöttje, most Fehéregyházán ref. igazgató, most akar megjelentetni egy verses kötetet Életdalok címmel. A lapokból már eddig is jól ismert nevű fiatal poétáknak a Petőfi sírja mellől jövő felhívását legmelegebben ajánlhatjuk olvasóink figyelmébe. (A kötet előfizetési ára 30 Leu. Cím: Albesti jud. Tárna-Mare.)

— Minden jó, ha vége jó. Ezt a tele vidámsággal megírt népszínművet adja elő Szentkatolnán a Sírúss sportegylet január 8-án este 7 órai kezdettel. Előadás után reggelig tartó tánc. A sok kiadásra való tekintettel, külön meghívót nem bocsátanak ki, hanem ezúton hívja meg és várja a vendégeket a rendezőség.

— **Dr. Mircea Suciu Sibianu,** szem, fül, orr és gége speciálta, a brassói szemkórház volt főorvosa, január 15-én városunkba érkezik és d. e. 8-12-ig dr. Bidu Valeriu kórházi főorvos rendelőjében rendel szem, fül, orr és gége betegek részére.

Jön a Victoria!

Amint a Székely Ujság megírta, jan. 14-én kerül előadásra a Ref. Dalárda rendezésében városunk legjobb műkedvelőinek részvételével a Victoria c. operett. A címszerepet Sereszt Margit játssza, subrettek Szabó Magda és Mihály Jánosné. Koltai főhagynagyot Nagy Zoltán, Jancsi cigányt Benkő Lazi, Webster nagykövetet Jancsó Lajos játssza. A többi szereplők is mind kiváló református műkedvelők. Részletesen a kibocsátandó meghívó nyújt tájékoztatást. Jegyelövétel a megszokott helyen, a Kovács-hírlapirodában.

No. G. 11485/1928.

Publicație de licitație.

Subsemnatul portărel delegat prin această publicație în baza deciziei No. G. 11485/1928 a judecătoriei Mixte Tg.-Săuciu în favoarea reclamantului Dr. I. Dieneș Jenő pentru încasarea creanței de 7000 lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua 4 Ianuarie 1933 ora 4 p. m. la fața locului în Tg.-Săuciu Str. gen. Avejescu No 29 unde se vor vinde prin licitație publică următoarele: 1. credenț. 6 buc fotolii, 1. buc. canapea, 1. buc. masa mică, 2 buc chipuri, 1. oglinda, 1. masa în valoare de 10.800 Lei.

În baz de nevoie și sub prețul de estimare. Târgul-Săuciu la 22. Decembrie 1932.

Stefan Vântsa port. del.

Ujból gyűléseztek a „Transsylvánia Bank” betétese.

December 26-án tartották a Transsylvánia Bank kézdivásárhelyi fiókjának betétese ujból összehívott gyűlésüket. A tulajdonképpeni célja a gyűlésnek a betétesek állásfoglalásának megvitatása volt az ujból kényszerregezési kapcsolatokban.

Tóth Balázs fiókjának igazgatója a központi utasítása értelmében előadja, hogy a rossz gazdasági viszonyok miatt ma a bank nem tud többet fizetni, mint 5 éven át a betétek 40%-át.

Molnár Józsiás elutasítja ezt az ajánlatot és rámutat arra, hogy a múlt gyűlés óta eltelt 4 hét alatt a gazdasági viszonyok egyáltalán nem változtak, tehát nem is romlottak, így indokolatlan ez az ujból 30%-os kvóta leszállítás. Ha a bank az ígéretekben ilyen tempóban halad, félév sem kell ahhoz, hogy a betétesek váljanak a Bank adósaivá.

Dr. Kovács Lajos indítványára felkéri dr. Fekete Andrást a gyűlés levezetésére, aki ajánlja lehetőleg gyorsan kijárni a fiók különválását a főintézetől, hogy így könnyebben legyen keresztülvihető a likvidálás.

Török Sándor, dr. Jancsó Gábor és Molnár Józsiás felszólalásai után dr. Kovács Lajos indítványára egy ötös bizottságot választanak, mely bizottságnak kötelességévé tették a fiók különválását kiforszírozni, vagy ha kell, törvényes úton is megakadályozni az ujból kényszerregezési bírói elrendelését.

Az ötös bizottság tagjai lettek: Dr. Kovács Lajos, Molnár Józsiás, dr. Fekete András, dr. Jancsó Gábor és dr. Várhelyi Ödön.

Ezzel a gyűlés véget is ért. Nem lennénk őszinték, ha azt írnánk: ez az ujból intézkedés bárkire is megnyugtatólag hatott volna. Ez is csak egy próbálkozás, sőt kockázatos vállalkozás. — Ezt a fiókot különválasztani a főintézetől még a főintézet beleegyezése mellett sem lehet. Szinte hihetetlen, hogy az összhitelezők egy 18 milliósi fiókot, hol majdnem 100%-os ingatlan fedezet van, kiereszsenek a tömegből akkor, amikor a főintézet és egyes fiókok kihitelezései még 5—10%-os fedezettel sem bírnak.

Tisztelettel értesitem a n. é vásárló közönséget, hogy a mai kor igényeinek berendezett

rőls és rövidáru üzletet

nyitottam, ahol a legolcsóbb napi áron állok a n. é vevő közönség b. rendelkezésére.

Tisztelettel:
TÓTH FERENCZ.

Naptárak. Előjegyzési és block

kiskereskedőknek és viszonteladókknak nagy választék a KOVÁCS-hírlap-iroda könyvkereskedésében.

Tisztelettel értesítjük a mélyentisztelt közönséget, hogy

hentesáru

üzletünkben legkényesebb izléseknek is megfelelő mindenféle áruk

frissen és olcsón

beszerezhetők.

Rendelésre vidékre is házi sonkákat és husokat pácolva elkészítünk és fűszelünk.

Kérve a n. é. közönség további pártfogását, vagyunk kész szolgálattal:

CLOOS ÉS KUNA.

Eladó ház Piac közelében, amely áll 5 szoba, udvar, istálló összes mellék helyiségeivel együtt. Cím a KIADOBAN

Felhívom a nagyérdemű közönség

szíves figyelmét, míg a készletem tart,

primaminőségű 0, 2, 4, 5-ös

TURNUSEVERINI és CRA-

JOVALI szíjjeimre.

Szükségletét feltétlenül nálam szerezze be!

Jó minőség!

Olcsó árak!

BENE ALBERT.

IDEAL SZALON

A n. é. közönség b. tudomására hozom, hogy a Kereskedő Kör alatti üzlethelyiségben, (Főter 37. sz. alatt) ifj. Pataky József vezetésével

női és férfi fodrász szalon

nyitottam. Végünk mindennemű szakmába vágó munkákat, u. m.:

Bubi, Bébé, Médi stb. hajvágást schamphon fejmosást villamos hajszáritással

A legújabb divatu ondolás!!

Manikűr!

Férfi hajvágás, borotválás stb. a legjobb kivitelt és legolcsóbb árak mellett

A nagyérdemű közönség b. pártfogását kéri: **PATAKY J.** az IDEAL-SZALON tulajdonosa.

Tört aranyat, régi arany és ezüst érmeket legmagasabb áron vásárolok.

GRUBER ADOLF

ékszerész.

KÉZDIVÁSÁRHELY.

Nyilvános köszönet

a Kézdivásárhelyi Múzeum részére adományozott tárgyakért.

A közönség érdeklődése fiatal intézményünk iránt változatlanul élénk, múzeumunkat állandóan sokan látogatják, már a látogatók száma eddig több, mint ezer. És a legkülönfélébb tárgyakkal szaporodik hétről-hétre a múzeumi anyag. Október végén tettük közé legutóbb az adományozók névsorát és az adott tárgyak kimutatását s azóta az alább felsorolt tárgyak érkeztek. A Kézdivásárhelyi Kaszinó múzeumi bizottsága hálás köszönetet mond nyilvánosan mindazoknak, kik e múzeumot bármely tárggyal gyarapították.

Itt említjük meg, hogy a vasárnap délután 2-4 óráig kitűzött látogatási idő alatt a Múzeumot télen fűtjük.

Az ujból érkezett tárgyak a következők:

432 leltári szám: Márton Endrének makk-sai kereskedő: kis váza, 433. Dr. Vargha Lajos ügyvédjelölt: 19 drb. ércpénz, 8 drb. papírpénz, 434 Szabó Ödön: 8 drb. kályhacsempetöredék, 1 drb. fapohár, 435. ifj. Dobál Lajos: térkép klisé, régi füzet, 11 drb. plakett, 436. Szóts Lajos telekkönyvvezető: 2 drb. ezüstpénz, 437. Hászman Pál zabolai r. kath. kántor: diszdoboz magyarstíli bevésséssel, 438. Cseh Sándor szabó Zabola: festett diszdoboz fényezve, 439 Klára Mihály Sáfalva: egy varsa, 440. Szakács Ferenc szövőmester és neje (Kézdiszentkereszt) egy könyv, 22 drb. okirat, 441. Angeli Sebő vállaltanár: Német (bajor) katonasíjak, 442. Bogdán Ferenc fényképész: kézdivásárhelyi utcaképek és színes elejéről, 443. ifj. Dobál Lajos: 6 drb. könyv, 444. Krenitzky Árpád: csikkóborrel bevont kulacs, 445. Pál Dezső kereskedő (Albis) ókori görög ezüstpénz, 446. if. Nagy Ferenc: Világító rakéta pisztolyba való hüvely, 5 shrapnel és gránát, 1 shrapnel gyűrű, 1 rézpénz, 447. Ráduly Ilona rendőrségi tiszt: egy Kossuth bankjegy, 3 rézpénz, 448. Bód Károly (Albis) festett járom, 449. Dulló Margit (Alsócsernáton) teljes törökbuza növény, gyökérrel, szárral, terméssel, 450. Szabó Sámuel Dénes és neje Kovács Vilma: 7 drb. bankjegy, 130 darab ércpénz, 4 drb. érme, 7 drb. könyv, 1 virág és mohából való tájkép, 4 drb. színes régi fametszet. (Folyt. köv.)

Milliomos lehet ha osztálysorsjegyet a Révész Ernő collecturából!

Tipografia „MINERVA” nyomda Târgul-Săuciu (Kézdivásárhely) 1932.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.